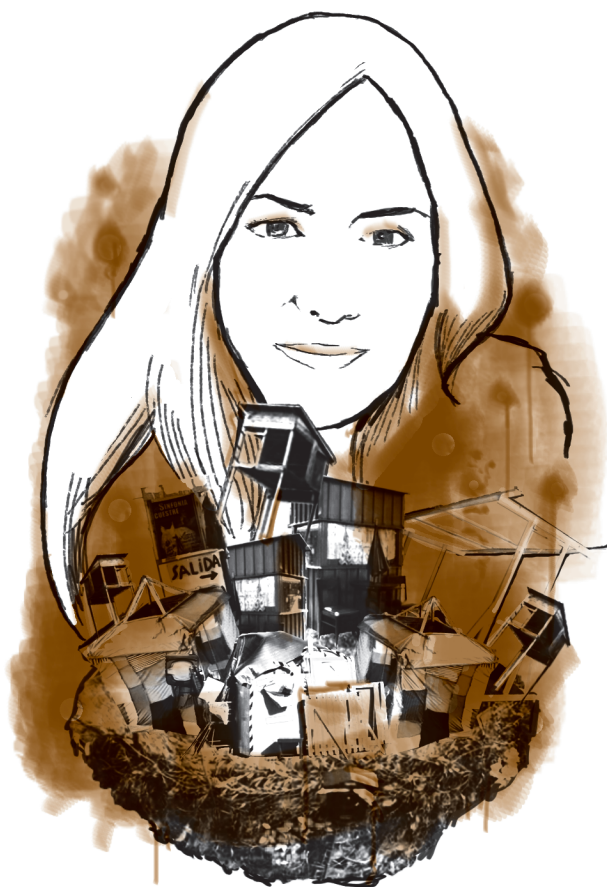


Miriam Isasi

Azalaren egilea



Irudia: Ibai Gandiaga



Ula Iruretagoiena °

Miriam Isasi gasteiztarrarekin (1981) izan gara, Bilbon duen lan-tailerrean. Azken urteotan babesleku edo aterpetxe kontzeptuaren inguruan ikerlanean izan da, bere tesiaren ildoan aldi baterako babeslekuaren fenomenologiaren gaineko hurbilketa egitea baita. Miriamek Arte Ederretako ikasketak Leioan burutu ditu eta Beijing-eko MA Studio-an egonaldia egin berri du.

Arkitekturaren babeslekuak, gutxienez beharrak betetzen dituen eta aldi baterako bizilekuak den eraikinarekin lotu izan ohi da, klimatologi egoerari babes emateko oinarritzko aterpetxe gisa hain zuzen ere. Baina nola ulertzen duzu zuk, babeslekuak?

Nire tesian landu ditudan babeslekuaren ezaugarriak zerrendatu beharko banitu, konforta eta norberarekiko enpatia direla esango nuke. Autoeraikuntza hauek pertsonaren izaerarekin eta nortasunarekin harremanean irakurtzen ditut. Beraien etxea eraikitzailek gabe eta haien eskuekin egin dituztenak ezagutzen ditut eta espazio hauek bisitatzekoan haien pertsonalitatearen islada zuzena sentitzen dut. Sentsazio indartsu horrek eragin dit autoeraikuntzaren gaineko gogoeta eta hemendik hasita, denboraldi baterako babeslekuaren eraikuntzetan zentratu naiz. Hauek, behin-behineko egoera baten aurrean gizakiak sortutako

biziraupeneko espazioak dira, norik bere egoerari egokitzen zaion eraikuntza eginez. Niretzat, gertakizun honetako emaitza fisikoak gizakiaren identitatearekin zerikusi estuan daude. Espontaneotasunak eta biziraupenaren indarrak sormen egoera xeble eta arras interesgarriak sortzen baitituzte. Nire instalazio-sorkuntzek ere, egoera honen muina jasotzen dute: erakusketa-espazioan gune berri bat eraikitzea proposatzen diot neure buruari, alde aurretik bildutako material eta tresnerekin. Neure buruan, sortu beharreko espazioa marraztua dut, eta burutapen honen eraikuntza-prozesuan hainbat egoera berri gertatzen dira beti, eta espontaneoki erantzun berri bat agertu behar dut aldi bakoitzean, autoeraikuntzako egoeren simulazioak bailiran.

Azalean ikusten ditugun irudiak zer dira?

2008. urtean Fuerteventuran izan nintzen lan-esperientzia labur bat zela-eta, eta Caracol mendian etorkin ilegalen bizi-egoera gertatutik ikusi nuen. Kanarietako beroaldiak direla-eta etorkinak ur-tutu malguen inguruan bizi dira, oinarritzko bizi-elementu horrek aldiko bizileku osatzeko poderioa du. Horrela, lurrean txertaturiko zulo-bizilekuak eraiki nien eguzki babesaz hornitzeko eta erabilgari suertatu zitzaiz. Gotorlekuen inguruan luzaroan idazten eta gogoeta idazten jardun ostean, nire eskuekin espazio horiek probatzeko beharra sentitu nuen. Nire lanean beti eraikitze gria suertatzen zait, teoria praktikarik gabe ulertzina baitzait, nire buruan suertatzen diren burutapenak esperimentatu behar ditut. Nire lanaren iturriek bidaietan dute jatorria gehienetan; argazki-makina lagun dudala bidaiatzen dut.

MA Studioa, 318 International Art Garden-en dago, zeina tokiko eta atzerriko artistek osatutako herrialdea den Beijing-eko iparraldean. Egoitza eta lan esperientzia horretan zer ikasi duzu?

Txinan aldaketa sakonak pairatzen ari badira ere, oraindik garatu gabeko herrialde baten kontrasteak aurkitzerik bada, eta biziraupen egoeran suertatzen diren espazio anitz ikusgai dira. Zailtasun handiak aurkitu ditut Txinako beste errealitate hauek bideoan eta argazki bidez erregistratzeko, eta kasu askotan debekatu didate lanean aritzea edo azalpen luzeak eman beharrean izan naiz zertan naizen eta zein helburutarako erabiliko ditudan irudiak esanez.

Niri bereziki, birziklapen-gaiek erakarri naute Txinan: bada bertan birziklapen-hiri bat, non material bakoitzak bere gunea duen eta salerosketa-gune ikaragarria den. Bertako bizitokiak material birziklatuen biltegiek osatzen dituzte, eta egoera bitxiak ezagutu ditut.

Babeslekuaren gaineko ikerlanak norabide berria hartuko al du aurrerantz?

Orain arte babeslekuaren kontzeptura gai formaletik hurbildu naiz, espontaneoki eraikitakoak indar berezia baitu, hauek biziraupenerako energiaren espiritua iradokitzen didate, nolabait esatearren. Egia dena da babesleku estereotipo batetik abiatu naizela, eta une honetan aurre-irudi honek nire lana gehiegi mugatzen duelako sentsazioa dut. Hori dela-eta, hemendik aurrera nork bere babeslekuak nola eraikitzen duen eta zertan datzan intimitate-espazio hori ikertu nahiko nuke. Kanpoaldeko ezaugarriak gure barne-barnekoekin nola dauden sekretuki komunikatuak, alegia.

° Ula Iruretagoiena arkitektoa eta EHUko irakaslea da.

